

Возо

№ 104 (559)

НОЈАБР 24 ЛУН
1937 ВО

ГАЗЕТ ЛЕЗОНЫ: ВКП(б) ЖЕМАНСА
РАЈКОМ ДА РАЈСПОЛКОМ

Пето толысын 10 номер

Міјан странаса металлурҗас да ізшом пер-
јисјас бостысны борҗыс-дмвозвывса социалистичес-
к'јој ордҗыс-дм.

Міјан рајонувса рабоч'јас, в'орлеҗисјас, кол-
хозникјас! Бост'јо налыс прімерс'о, сурт'ч'ој борҗы-
с-дмвозвывса ордҗыс-дм, тышкас'ој выл да ношта
ыҗыдҗык верм'омјас шед'о-дм в'осна, предпри-
јат'јисы, колхозлыс да в'орпунктлыс производ-
ственн'ој планјас сод'о-дм тырт'ом в'осна!

1938-öd воса январ 1-öd лун выл'о состојан'је куза ск'отлы ставсојузса перепіс јылыс

ССР Сојузса Народн'ој Комісарјас
С'ветл'он шу'ом

ССР Сојузса Народн'ој Комісарјасл'он С'вет шуб:
1. Ш'октыны СССР Гос-
план бердса народно-хожа-
ственн'ој учот куза цент-
ралн'ој управлен'је лы
(ЦУНХУ) нубдны ССР Со-
јузса с'ктса да карса мес-
тајасын, ылі војывса рај-
онјасын кыңз', гырыс ј'ола
ск'отлы (бујволјас'ос да јак-
јас'ос лыд'д'ом'он), к'озајаслы,
ыҗјаслы, порејаслы, в'ов-
јаслы, верблудјаслы, а с'із-
ж'о осолјаслы да мулјаслы,
к'оні нај'ос јонҗык'ы в'ид'ны
— 1938-öd воса январ 1-öd
лун выл'о состојан'је куза
перепіс.

Поруч'итны СССР Гос-
планса ЦУНХУ-лы нубдны
перепіс данн'ојјаслыс конт-
ролн'ој проверка, колхоз-
никјаслыс да откаолысјас-
лыс 10 пр'очент дорыс не-
ещаҗык керка сы'он шы-
мырт'ом'он.

2. Л'ос'одны, мыј ск'отлы
перепіс нубд'ос СССР Гос-
планса ЦУНХУ-дн 1938-öd
во январ 1-ој лунсаң 8-öd
лунд'а.

Разреш'итны СССР Гос-
планса ЦУНХУ-лы исклучи-
тельн'ој случајасын л'ос'од-
ны рајонјаслы да с'икт'ос-
ветјаслы кыт'ч'о с'бкыд ве-
кавны, торја срокјас да по-
рад'ок ск'отлы перепіс нуб-
д'ом куза

3. Ш'октыны СССР са
Наркомзем'ос, СССР-са Нар-
комсовхоз'ос, СССР-са
Наркомш'ще-пром'ос да му-
к'од ведомствојас'ос да ор-
ганізаціја'ос, кодјасл'он
ем ск'отв'идан овм'осјас, го-
сударственн'ој да коопера-
тивн'ој овм'осјасса д'иректор-
јас'ос, а с'із ж'о колхозјасса
јуралысјас'ос нубдны да
помавны перепіс нубд'ог
кежл'о ск'отлыс инвентарі-
заціја 1938 öд воса январ
1-öd лун кежл'о.

4. Ш'октыны государ-
ственн'ој да коопераціонн'ој
овм'осјасса д'иректорјас'ос,
а с'із ж'о колхозјасса пред-
седателјас'ос сетны перепіс
нубдны регістраторјас-
лы точн'ој да набн лічн'о
пр'овер'ит'ом лыд'пасјас ск'от
јурл'ад јылыс 1938-öd воса
январ 1-öd лун выл'о, ССР
Госпланса ЦУНХУ-дн вын-
с'од'ом формајас с'ерт'и.

5. Ш'октыны Сојунд'ој да
автономн'ој республикајасса
совнаркомјас'ос, крајувса,
областувса да рајонувса
исполн'ительн'ој ком'итетјас'ос,
карса да с'иктса с'ветјас'ос,
а с'із ж'о кар тыпа поволок-
јасса с'ветјас'ос:

а) т'од'омдны населен'је-
ос ск'отлы нубдан перепіс
т'одчанлун'он да моҗас'он,

б) обеспеч'итны СССР Гос-
планса ЦУНХУ лыс орган-
јас'ос колана тырмым'он пр'о-
вер'ит'ом да подготов'ит'ом
работникјас'он перепіс'ос
нубд'ом моҗыс,

в) обеспеч'итны перепіс
нубдыс работникјас'ос рај-
онти ветл'ом выл'о средство-
јас'он,

г) кызыны докладјас на-
родно-хожајственн'ој учот
куза республикаса, крајувса
да областувса управлен'је-
јасса началникјаслыс, а рај-
онјасын — народно-хожај-
ственн'ој учот куза инспек-
торјаслыс перепіс кежл'о
л'ос'одч'ом јылыс, а перепіс-
с'о помал'ом борын кызы-
ны доклад с'іј'о итоҗјас јы-
лыс.

6. Л'ос'одны, мыј 1937-öd
воса декабр 20-öd луныс не
гор'онҗык с'чот'икјас, код-
јас нубд'оны ск'отлы перепіс,
быс'он торј'он вын'ос'од-
ч'оны рајисполкомјас'он л'об'о
горсоветјас'он, ЦУНХУ мес-
тавывса органјас представ-
в'ит'ом с'ерт'и.

7. Ј'оз, кодјас мыҗаб'ос
ск'от перепіс неправ'ильн'оја
нубд'омын, а с'із ж'о перепіс-
лы паныд мун'омын да
ск'от јурл'ад теб'омын, кыс-
кыс'одны уголовн'ој кывку-
т'ом'о.

8. Објаҗитны СССР Гос-
планса ЦУНХУ-лы представ-
в'итны ССР Сојузса Совнар-
ком'о 1938-öd воса феврал
1-öd лун кежл'о ск'от перепіс-
лыс предвартелн'ој итоҗ-
јас, а 1938 öд воса мај 1-öd
лун кежл'о перепіс-лыс
окончателн'ој итоҗјас.

ССР Сојузса Народн'ој
Комісарјас С'ветын пред-
седател—В. МОЛОТОВ.

ССР Сојузса Совнарко-
мын д'елд'јас'он управл'ајтыс
Н. ПЕТРУНИЧЕВ.
Москва, Кремль.
Нојабр 19-öd лун 1937 во.

Ошк'оны судлыс пріговор

З'в'ос'орт с'икт'осветувса
колхозјасын мунал'о масс'о-
в'ој собрыјејас, к'оні обсуж-
дајт'оны Коми АССР-са
Верховн'ој Судлыс пріговор
Кібраса „Искра“ колхозын
контрреволюціонно-вред-
ителск'ој группа куза. Кол-

хозникјас быдлаын отс'ог-
лас'он ошк'оны спецколле-
гіјалыс пріговорс'о да к'ос'од-
ны кып'одны революціонн'ој
суслун, медым кужны ер-
д'одны да пош'щадат'ог
бертны враҗас'ос.

Калімов

Празднование 20-й годовщины Великой Октябрьской Социалистической Революции

(Слева направо) товарищи: Г. Димитров, Н. Хрущев, И. Сталин, К. Ворошилов, В. Молотов и Н. Ежов на трибуне мавзолея приветствуют демонстрантов

С'бкыд промыш'ленностса Народн'ој комісаріатын да с'бкыд промыш'ленностса уна отрас'лјасса профсојузас Централн'ој Ком'итетјасын

I. Социалистическ'ој ордҗыс-дм'он выл кыпт'ом

С'бкыд промыш'ленностса народн'ој ко-
м'иссаріат да фонд'асса ізшом промыш-
ленностса рабоч'ојјасл'он, лунувса чор-
н'ој металлурҗисја рабоч'ојјасл'он цен-
тралн'ој рајонјасса чорн'ој металлурҗисја
рабоч'ојјасл'он, асыввыв рајонјасса чор-
н'ој металлурҗисја рабоч'ојјасл'он, лун-
вывса да центрса с'бкыд промыш'ленност-
тыс строителствоса рабоч'ојјасл'он, спе-
циалн'ој хіміјаса да азотн'ој промыш'лен-
ностса рабоч'ојјасл'он, электростанціја-
јасса рабоч'ојјасл'он, нефтеперегонн'ој
промыш'ленностса рабоч'ојјасл'он проф-
сојузјасса Централн'ој Ком'итетјас, с'бкыд
промыш'ленностл'он предпріјатіејасса
ударникјаслыс да стахановецјаслыс в'оз-
ј'омс'о подд'ерживајт'ом'он, д'ни с'бкыд про-
мыш'ленностса рабоч'ојјас п'овсын выл
вын'он п'аскалыс социалистическ'ој ордҗыс-
с'ом пош'щр'ит'ом моҗыс ВКП(б) ЦК-дн
ошк'омсан, шуисны:

1. Л'ос'одны Наркомтаҗлыс да проф-
сојузасл'он ЦК-лыс переходаш'ч'ој г'орд
знамјајас возынмуныс заводјаслы, шахта-
јаслы, цехјаслы, агрегатјаслы, кодјас
ордҗыс-дмын шед'обасын ужлыс медбур
петк'одласјас да обеспеч'итасын стаханов-
ск'ој двіжен'јејылыс кыпт'ом.
- Переходаш'ч'ој г'орд замјајас л'ос'одч'о-
ны таш'ом отрас'лјасса предпріјатіејаслы:
 - 1) Чорн'ој металлурҗисја куза кујим знам-
ја;
 - 2) Изшом промыш'ленност куза в'ит
знамја, сы лыдын фонд'асы кујим;
 - 3) Нефтан'ој промыш'ленност куза ку-
јим знамја (промыслјаслы да заводјаслы);
 - 4) Электростанціјајаслы кык знамја;
 - 5) Азотн'ој промыш'ленност куза от'ик
знамја;
 - 6) Главхіпромса промыш'ленност ку-
за от'ик знамја;
 - 7) Ырг'он промыш'ленност куза от'ик
знамја;
 - 8) Оловјанно-нікелев'ој промыш'лен-
ност куза от'ик знамја;
 - 9) Зарн'и промыш'ленност куза от'ик

II. Соцсордҗыс-дмын отліч'итчысјаслы похвалн'ој лыст да значок

Правителство ошк'ом'он, с'бкыд
промыш'ленностса народн'ој ком'иссар
пріказ'он л'ос'одч'оны:

1. „С'бкыд промыш'ленностса социалистическ'ој ордҗыс-дмын отліч'нык'он“ зна-
чок, кодјас'он награждајт'оны медбур
стахановецјас да хожајственникјас, уж

- 10) Железно-рудн'ој промыш'ленност
куза от'ик знамја;
 - 11) Огнеупорн'ој промыш'ленност ку-
за от'ик знамја;
 - 12) Коксов'ој промыш'ленност куза от'ик
знамја;
 - 13) Главтрубосталса предпріјатіејас-
лы от'ик знамја;
 - 14) С'бкыд промыш'ленностса строителствоса от'ик знамја (центр, лунувыв, Урал, С'быр да с'алн'ој Восток).
- Воз'о выл'о знамјајаслыс лыд'с'о отрас-
лјас куза л'об сод'тома с'енјасын соцорд-
җыс'ом паск'од'ом с'ерт'и
- Та кыңз', предпріјатіејас пышкын цех-
јас костын соцордҗыс'ом пош'щр'ит'ом
моҗыс, знамјајас л'ос'од'ома заводоуправ-
лен'јејаслыс да профсојузјасса завод-
ск'ој ком'итетјаслыс.
- Ордҗыс-дмылыс резултатјас фонд'ал'ом да
опыт'он веҗлас'ом выл'о л'ос'од'ома с'бкыд
промыш'ленностын ордҗыс'ом куза цент-
ралн'ој ком'иссіја (ж'урі) таш'ом соста-
вын:
1. Целищев М. И.—ж'уріса председател.
 2. Ніколенко А. Г.—ізшом промыш-
ленностса рабоч'ојјасл'он профсојузса
ЦК-ыс председател.
 3. Бережној П. С.—лунувыв горн'ој
промыш'ленностса рабоч'ојјасл'он проф-
сојузса ЦК-ыс председател.
 4. Қосілов Г. Ф.—централн'ој рајонјас-
са чорн'ој промыш'ленносттыс рабоч'ојјас-
л'он профсојузјасса ЦК-л'он председа-
тел.
 5. Кухаркін А. Ф.—центрса да лун-
вывса с'бкыд промыш'ленносттыс рабоч'ој
строителјасл'он профсојузса ЦК-л'он
председател.
 6. Стаханов А. Г.
 7. С'уканов М. д.
 8. Смоленск'іј Ја. Б.
 9. „Правда“ да „Індустріја“ редакці-
јајасл'он представителјас.

производительност кып'од'ом в'осна тышын
возм'остчысјас.

2. С'бкыд промыш'ленностса народн'ој
ком'иссаріатл'он „Похвалн'ој лыст“ медбур
ударникјаслы да стахановецјаслы, ордҗыс-
с'омын возм'остчысјаслы кың награда се-
тал'ом выл'о.

Голосујтан порокок

ЈУАЛОМ: Кызі кутасны нубдыны СССР-са Верховној Совето борысыгыяслы отсбг выло али некымын лун чбж?

ВОЧАКЫВ: Избирательной законн шубма: Верховној Совето борысыгыяслы нубдыны оти лундн, коди общној став СССР-лы (71-бд стафта). Тајо луныс быт должен лоны ужавтом лундн,—мбдногн вермас лоны борысыгыяслы јукбилдн борысыгыяслы выло не локтом. (Ташом луннас СССР-са ЦК шубдон индома декабр 12-бд лун).

Откымын буржуазној странајасын, мбдарб, борысыгыяслыс нарощно индысбны ужалан лунјасб. Тајон најо вождбны сешом целб, медым вештыны борысыгыяслысн участвуютомыс ужалыс јозбс да торјбн-нн работчјасбс, кодјас јона унжыкнас голбсујтисны ескб буржуазној партијас-са канфдатјаслы паныд.

ЈУАЛОМ: Кони кутас мунны голбсујтом?

ВОЧАКЫВ: Голбсујтом кутас мунны борысыгыяслы выло нарощно индом помещенијасын. Тајо помещенијас места јывыс, а сиз жб борысан лун јылыс Участковјој избирательной комиссијас кутасны јозбдавын печатын либб мукбд ногн паскыда јубртавны борысыгыяслы быд лун борысыгыяслы кыз лун чбж (73-бд стафта).

ЈУАЛОМ: Кушом часја сын кутасны мунны борысыгыяслы?

ВОЧАКЫВ: Борысыгыяслы кутасны мунны б час асыван 12 час војоз (74-бд стафта).

Борысан лунса 12 час војон Участковјој избирательной комиссијас председател ј витас голбсјас сетом помаломбн. Та ббрын комиссија кутас воставны избирательной јашчикјас да лыдфыны голбсјас.

ЈУАЛОМ: Кызі кутасны голбсујтны болнычаын вичејас, челафасан керкаын челафасысјас?

ВОЧАКЫВ: Болнычаын либб челафасан керкаын-ко лоб 50 борысыгыяслы не ешажык, то тани вермас лоны лбсбдома избирательной участок. Вичејас да челафасысјас ташом случајын кутасны голбсујтны болнычајасын да челафасан керкајасын, кони лбны та выло торјбдомабс специальной комнатајас. Волпасыс чеччыны вермытом вичејас полчитасны поанлун лезны асыныс бжуллетенјасбс избирательной јашчикб асланыс палатаын либб мукбд ногн, обстоятелствојас выло виждбмон. Важно сбмын, медым меставывса участковјој избирательной комиссија борысыгыяслыс техникабс котыртис закон требованијаскбд стбча лбсаланабн. Пбртны олбмо тајо требованијасбс почо и болнычаын и челафасан керкаын.

ЈУАЛОМ: Вермасны-б лоны избирательной бжуллетенјас заполнајтан комнатаын отпырјо некымын борысыгыяслы?

ВОЧАКЫВ: Вермасны лоны некымын борысыгыяслы. **ЈУАЛОМ:** Кыз-жб ташом случајын лоас гарантујотма голбсујтомлыс тајна? Од мукбд борысыгыяслыс вермасны азчыны, кодбс черкнитбма да кодбс колбма бжуллетенны?

ВОЧАКЫВ: Голбсујтомлыс гусалунсб обеспечитом могыс закон објазывајто оборудујтны тајо комната-сб вежбсјасбн да ширмај-сбн сизі, медым оти борысыгыяслыс ез вермы азчыны, мы вбчб мод борысыгыяслыс (77-бд стафта).

ЈУАЛОМ: Кызі кутасны голбсујтны неграмотнојјас?

ВОЧАКЫВ: Неграмотнојјаслы закон вбчб исклученије. 81-бдстафта серти неграмотнојјаслбн ем право корны бжуллетенјас заполнајтан комната луббј мод борысыгыяслыс, медым сизб отсалис сылы заполнитны бжуллетенјасбс.

ЈУАЛОМ: Кызі кутасны голбсујтны инвалидјас либб јозб, кодјас асланыс физическбј тырмытомторјас вбсна оз лоны состојанијеынбс ас кежыс заполнајтны бжуллетенјас?

ВОЧАКЫВ: Налы, кызі и неграмотнојјаслы, закон сетб сешом-жб исклученије. Најо вермасны пригласитны бжуллетенјас- заполнајтан комнатаб луббј борысыгыяслыс, медым сизб отсалис бжуллетенјас заполнајтбмын.

ЈУАЛОМ: Лоб-б лема борысыгыяслы дырји выборной агитација?

ВОЧАКЫВ: Тајо вопрос вылас вескыса вочавичб „Положеніјелбн“ 70-бд стафта Тајо стафтаас шубб: „Быд организацијалы, коди выставитис кандидатбс, кодбс региструјотма Окружној избирательной комиссијабн, а сиз-жб СССР-са быд гражданынлы, СССР-са Конституција 125-бд стафта серти, обеспечивајтчб тајо канди-

дат вбснаыс собраніјас вылын, печатын да мукбд ногн препјатствуйттом агитацијалбн право“.

Тајо правилбс закон вбчб сбмын оти исклученије: избирательной помещенијеын голбсјас сетигон выборной агитација нубдны оз лезы (82-бд стафта).

ЈУАЛОМ: Оз-б кутны зилны троцкистско-бухаринскбј изменныкјас да иностранној разведкајаслбн мукбд агентјас, а сиз-жб быдсикас антисоветскбј элементјас исползујтны выборной агитацијалыс правосб советскбј властлы да социализм делблы враждебној целјас выло?

ВОЧАКЫВ: Кывшутбг ташом зилбмјасыс лбны. Оні нн поповскбј, сектантскбј да мукбд антисоветскбј элементјас зилбны паскбдны мјанлы враждебној агитација Конституцијабн провозглашјатан кыв выло, печат выло свободабн да мукбдбн вевтысбмон. Враг бостчылыс кбн-сурб выдвнитны асыс кандидатјасос былполбс средствојас да быдсикас пакбстјас исползујтбмон. Попјас кутасны повбдблыны јен скбрмбмон. Троцкистјас, бухаринејас, меншевикјас, есерјас да мукбд нечист кутасны быд-ногыс двуршничјатны да подлычјатны, медым ескб чебны асыныс збыл чужбмбс, влбдны борысыгыяслыс да суыны мјан закондателной органбс.

Колб та вбсна јос ббителност, медым акадо тбдманвын тајо вражескбј, коварной козјасбс, медым пошадатбг ердбавны врагбс, заклејмитны позорбн сылыс преступленијејасбс да вужнас нещышты на јбс мјан рбдној страна му вылыс.

(Бостма „СССР-са Верховној Совето борысыгыяслыс јылыс положеније јуалом асын да вочакывјасын“ Вышнскбј јорт брешураыс).

Народы многонационального Союза ССР вдохновляемые мудрой Сталинской национальной политикой строят свою счастливую, радостную жизнь. Единой семьей, не знающей национальной вражды и резни народы нашей социалистической родины радостно готовятся к выборам в Верховный Совет СССР.

Фото А. Маклецова.

Ученица школы села Червленое (Красноармейский р-н, Сталинградской обл.) Роза Куканова читает старикам колхозникам калмыцкого колхоза „Путь Ленина“ „Положение о выборах в Верховный Совет СССР“.

СВОДКА

Вбрпунктјас	тыртбм. %		б лунја бд		ужал. вын	
	пбрб дбма	кыс-кма	пбрб дбм	кыс-кбм	пбрс дчыс	кыс-кас.
Мешура	10,3	2,6	2,0	—	20	13
Колн	3,4	0,6	0,1	—	17	—
Турја	8,0	4,7	0,8	0,3	16	12
Чуб	8,5	1,7	0,1	0,4	10	18
Серегово	0,7	0,15	0,2	—	35	—
Межбг	5,8	1,8	0,7	0,2	28	8
Гам	5,5	0,3	0,7	—	43	—
Башлыково	12,7	—	1,6	—	35	—
Шожым	2,9	—	0,4	—	25	—
ЛПХ паста	6,1	1,4	0,7	0,1	229	51

Бостеисны борысыгыяслысвоз-вывса ордјысбмо

Јемдин селпоса ужалысјас пбвсын ыжыд кыпыд лунбн мунб „СССР-са Верховној Совето борысыгыяслыс куза положеније“ да Сталинскбј Конституција велбдбм. Быд ужалыс окуратноја волы вб бид занатіје выло да гбгбрвотом вопросјас јуасбны пропагандистлыс. Медым достбјноја встретитны Верховној Совето борысыгыяслыс куза бостеисны борысыгыяслысвозвывса ордјысбмо. Сетисны кбсјысбм товароборот куза вога план тыртны декабр 12 бд лун кежлб 100 прбцент выло. Малафјев.

Борысыгыяслыс кежлб лбсбдчб-мын нужмасбны

Збвббрт сиктбсоветулын СССР-са Верховној Совето борысыгыяслыс кежлб лбсбдчбмын нужмасбны. Борысыгыяслыс обслуживајтом куза план абу, Сталинскбј Конституција да выл борысан закон велбдбм абу котыртбма. Ембс јоз кодјас лыдфысбны агитаторјасбн, но најо оз ужавны, агитатор Мшев нубдбма оти ббсбда колхозныкјас пбвсын, а Каракчјев нн ббикбс абу. Шогмытбма ужалб лыд-

фысан керка да сені избач Шепетева. Газетјас да журналјас оз воны, некушбм кружок лыдфысан керкаын абу, лозунгјас оз гјавыны. Јуавбс, дырб кутасны нужмасны борысыгыяслыс кежлб лбсбдчбмын Збвббртса парт комсомолскбј организација да сиктбсовет. Ми думыс кад-нн тајо ужас збылыс бостеисны болшевиетскбја.

Макар пі.

Вредител Туркин колбс мыж-дытбг

Аквадса „Выл олбм“ колхозын јуралыс Туркин колан во колхозлыс медбур вбвсб ваб јі куд улб вбјтис да колбс мыждытбг. Таво баражб заводитис сизб вбчны. Кулацкбј поповскбј празник казанскбј лунб Тыдорб вина јуны ветлігбн колхозса брјгадир Козловкбд пу коласб жарбдисны баражб медбур вбвсб колхозлыс и весіг-ез вбставлыны, кытчбз вблыслбн шојыс вбрыс ез шед.

Та серти ревкомиссија вбчб акт, но делбсб некытбчб ез сетлы, актыс актбн и колб ревкомиссија ордб, а вредител Туркин талун кежлб пыр-на колбс мыждытбг дај век-на колхозса јуралысбн. Туркинлыс вредителскбј ужбс тбдб Аквадса сиктбсовет, но некушбм м е р а оз примит, олб ыкбд мирбн.

Ердбдыс

Мирошниченколбн рекорд

Мариупол, 19. Нојабр 17-бд лунб стахановецјаслбн ставсојузса совещаније вылын Сталин јорт историческбј речлыс мод годовшцина ознаменујтом куза Іл-јич нима заводса знатибј прокатчик, Мариуполскбј избирательной округ куза Сојузса Советб депутатб кандидат Јбонтјј Трофимович Мирошниченко сетис ставсојузса выл рекорд. Отибд номера стан вылын сизб прокатајтис сменабн 261 тонн металл ставлбн 190 тонн техническбј мошностыры. (ТАСС).

Отв. редактор

Н. ЛАПИН

Јубр

Лјајса „Горд звезда“ колхозын нојабр 8-бд лунсаын олб вобм кббыла воронбј вбв. Плешкас жежыд пјатно, сибелка улыс зыртбма. Каж вылас шујга бокас клејмитбма № 18, вескыд бокас кујим клејма палка.

Колхоз-правленије.